

ADR VIETNAM CHAMBERS LLC
— INDEPENDENT ARBITRATORS & MEDIATORS —

NGƯỜI LÀM CHỨNG TRONG TỔ TỤNG TRỌNG TÀI

TP Hồ Chí Minh, 02/10/2020

LS. NGUYỄN MẠNH DŨNG

- Thành viên | ICC INTERNATIONAL COURT OF ARBITRATION
  - Trọng tài viên | VIAC

1. Luật Mẫu UNCITRAL về Trọng tài thương mại quốc tế 2006

ADR VIETNAM CHAMBERS LLC
INDEPENDENT ARBITRATORS & MEDIATORS

Article 26. Expert appointed by arbitral tribunal

1. Unless otherwise agreed by the parties, the arbitral tribunal (a) may appoint one or more experts to report to it on specific issues to be determined by the arbitral tribunal; (b) may require a party to give the expert any relevant information or to produce, or to provide access to, any relevant documents, goods or other property for his inspection.
2. Unless otherwise agreed by the parties, if a party so requests or if the arbitral tribunal considers it necessary, the expert shall, after delivery of his written or oral report, participate in a hearing where the parties have the opportunity to put questions to him and to present expert witnesses in order to testify on the points at issue.

1. UNCITRAL Luật Mẫu về Trọng tài thương mại quốc tế 2006

ADR VIETNAM CHAMBERS LLC
— INDEPENDENT ARBITRATORS & MEDIATORS —

Article 27. Court assistance in taking evidence

The arbitral tribunal or a party with the approval of the arbitral tribunal may request from a competent court of this State assistance in taking evidence. Part One. UNCITRAL Model Law on International Commercial Arbitration 17 The court may execute the request within its competence and according to its rules on taking evidence.

2. Luật Trọng tài thương mại 2010

ADR VIETNAM CHAMBERS LLC
— INDEPENDENT ARBITRATORS & MEDIATORS —

Điều 45. Thẩm quyền xác minh sự việc của HĐTT

Điều 46. Thẩm quyền của Hội đồng trọng tài về thu thập chứng cứ

Điều 47. Thẩm quyền của HĐTT về triệu tập người làm chứng

Điều 55. Thành phần, thủ tục phiên họp giải quyết tranh chấp

3. Bộ luật Tố tụng dân sự 2015

ADR VIETNAM CHAMBERS LLC
— INDEPENDENT ARBITRATORS & MEDIATORS —

Điều 6. Cung cấp chứng cứ và chứng minh trong tố tụng dân sự

1. Đương sự có quyền và nghĩa vụ chủ động thu thập, giao nộp chứng cứ cho Tòa án và chứng minh cho yêu cầu của mình là có căn cứ và hợp pháp.

Cơ quan, tổ chức, cá nhân khởi kiện, yêu cầu để bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của người khác có quyền và nghĩa vụ thu thập, cung cấp chứng cứ, chứng minh như đương sự.

2. Tòa án có trách nhiệm **hỗ trợ** đương sự trong việc thu thập chứng cứ và chỉ tiến hành thu thập, xác minh chứng cứ trong những trường hợp do Bộ luật này quy định.

3. Bộ luật Tố tụng dân sự 2015

ADR VIETNAM CHAMBERS LLC
— INDEPENDENT ARBITRATORS & MEDIATORS —

Điều 7. Trách nhiệm cung cấp tài liệu, chứng cứ của cơ quan, tổ chức, cá nhân có thẩm quyền

Cơ quan, tổ chức, cá nhân trong phạm vi nhiệm vụ, quyền hạn của mình ***có trách nhiệm*** cung cấp đầy đủ và đúng thời hạn cho đương sự, Tòa án, Viện kiểm sát nhân dân (sau đây gọi là Viện kiểm sát) tài liệu, chứng cứ mà mình đang lưu giữ, quản lý khi có yêu cầu của đương sự, Tòa án, Viện kiểm sát theo quy định của Bộ luật này và phải chịu trách nhiệm trước pháp luật về việc cung cấp tài liệu, chứng cứ đó; trường hợp không cung cấp được thì phải thông báo bằng văn bản và nêu rõ lý do cho đương sự, Tòa án, Viện kiểm sát.

3. Bộ luật Tố tụng dân sự 2015

ADR VIETNAM CHAMBERS LLC
— INDEPENDENT ARBITRATORS & MEDIATORS —

Điều 93. Chứng cứ

Chứng cứ trong vụ việc dân sự là những gì có thật được đương sự và cơ quan, tổ chức, cá nhân khác giao nộp, xuất trình cho Tòa án trong quá trình tố tụng hoặc do Tòa án thu thập được theo trình tự, thủ tục do Bộ luật này quy định và được Tòa án sử dụng làm căn cứ để xác định các tình tiết khách quan của vụ án cũng như xác định yêu cầu hay sự phản đối của đương sự là có căn cứ và hợp pháp.

Điều 94. Nguồn chứng cứ: Tài liệu đọc được, nghe được, nhìn được, dữ liệu điện tử; Vật chứng; Lời khai của đương sự; Lời khai của người làm chứng; Kết luận giám định; Biên bản ghi kết quả thẩm định tại chỗ; Kết quả định giá tài sản, thẩm định giá tài sản; Văn bản ghi nhận sự kiện, hành vi pháp lý do người có chức năng lập; Văn bản công chứng, chứng thực; Các nguồn khác mà pháp luật có quy định.

3. Bộ luật Tố tụng dân sự 2015

ADR VIETNAM CHAMBERS LLC
— INDEPENDENT ARBITRATORS & MEDIATORS —

Điều 108. Đánh giá chứng cứ

1. Việc đánh giá chứng cứ phải khách quan, toàn diện, đầy đủ và chính xác.
2. Tòa án phải đánh giá từng chứng cứ, **sự liên quan giữa các chứng cứ** (*materiality?*) và khẳng định **tính hợp pháp** (*admissibility?*), **tính liên quan** (*relevance?*), **giá trị chứng minh** (*weight?*) của từng chứng cứ.

4. Quy tắc Trọng tài UNCITRAL 2013

ADR VIETNAM CHAMBERS LLC
— INDEPENDENT ARBITRATORS & MEDIATORS —

Article 27: Evidence

1. Each party shall have the burden of proving the facts relied on to support its claim or defence.
2. Witnesses, including expert witnesses, who are presented by the parties to testify to the arbitral tribunal on any issue of fact or expertise may be **any individual**, notwithstanding that the individual is a party to the arbitration or in any way related to a party. Unless otherwise directed by the arbitral tribunal, statements by witnesses, including expert witnesses, may be presented in writing and signed by them.

4. UNCITRAL Quy tắc Trọng tài 2013

ADR VIETNAM CHAMBERS LLC
— INDEPENDENT ARBITRATORS & MEDIATORS —

Article 27: Evidence

3. At any time during the arbitral proceedings the arbitral tribunal may require the parties to produce documents, exhibits or other evidence within such a period of time as the arbitral tribunal shall determine.
4. ***The arbitral tribunal shall determine the admissibility, relevance, materiality and weight of the evidence offered.***

Article 29: Experts appointed by the arbitral tribunal

5. VIAC Quy tắc Trọng tài 2017

ADR VIETNAM CHAMBERS LLC
— INDEPENDENT ARBITRATORS & MEDIATORS —

Điều 18 Thẩm quyền xác minh sự việc của HĐTT

Điều 19 Thẩm quyền thu thập chứng cứ của HĐTT

Điều 20 Thẩm quyền triệu tập người làm chứng của HĐTT

Điều 25 Phiên họp giải quyết vụ tranh chấp

6. Luật mềm – Soft law

ADR VIETNAM CHAMBERS LLC
— INDEPENDENT ARBITRATORS & MEDIATORS —

IBA Quy tắc Thu thập chứng cứ trong trọng tài quốc tế 2010

- Điều 4 Người làm chứng sự việc
- Điều 5 Chuyên gia do mỗi bên chỉ định
- Điều 6 Chuyên gia do HĐTT chỉ định
- Điều 8 Phiên xử về chứng cứ
- Điều 9 Khả năng chấp nhận và đánh giá chứng cứ

7. Các vấn đề cần giải quyết

ADR VIETNAM CHAMBERS LLC
— INDEPENDENT ARBITRATORS & MEDIATORS —

- 1. Lựa chọn, tiếp cận và thuyết phục người làm chứng**
- 2. Chuẩn bị cho người làm chứng (witness preparation)**
- 3. Thẩm tra người làm chứng (cross examination)**
- 4. Đánh giá lời khai, báo cáo của người làm chứng**

8. Tài liệu tham khảo

ADR VIETNAM CHAMBERS LLC
— INDEPENDENT ARBITRATORS & MEDIATORS —

1. UNCITRAL Notes on Organizing Arbitral Proceedings (2016)
2. ICCA Drafting Sourcebook for Logistical Matters in Procedural Orders (2015)
3. CIArb Guidelines in International Arbitration
<https://www.ciarb.org/resources/guidelines-ethics/international-arbitration/>
4. Practice Notes của các trung tâm trọng tài quốc tế
5. The Guide to Advocacy, Global Arbitration Review, 4th edition
<https://globalarbitrationreview.com/edition/1001410/the-guide-to-advocacy-fourth-edition>
6. Dự thảo chuyên đề nghiên cứu “Chứng cứ trong tố tụng trọng tài”
https://www.academia.edu/43992868/Ch%E1%BB%A9ng_c%E1%BB%A9_trong_t%E1%BB%91_t%E1%BB%A5ng_tr%E1%BB%8Dng_t%C3%A0i_1st_draft

9. Một số các vấn đề gợi ý thảo luận

ADR VIETNAM CHAMBERS LLC
— INDEPENDENT ARBITRATORS & MEDIATORS —

1. Theo khuôn khổ pháp lý Việt Nam, các bên có quyền tự tham vấn ý kiến chuyên gia hay chỉ HĐTT mới có quyền này?
2. Tại sao vai trò quan trọng của người làm chứng chuyên gia chưa thực sự phổ biến trong tố tụng trọng tài ở Việt Nam?
3. Điều 45 (fact finding) & Điều 47 (witness summon) Luật Trọng tài Thương mại 2010 có phù hợp với Điều 27 Luật mẫu UNCITRAL?
4. Vì sao khuôn khổ pháp lý Việt Nam về trọng tài thương mại không có quy định tương tự Điều 27 Quy tắc trọng tài UNCITRAL hay Điều 108(2) của Bộ luật TTDS 2015 về người làm chứng và đánh giá chứng cứ?
5. Xu hướng làm dụng Điều 46 & Điều 47 Luật Trọng tài thương mại 2010 của các bên tranh chấp dẫn đến bất lợi gì khi ra trọng tài quốc tế?
6. Luật sư Việt Nam phải làm gì để khắc phục điểm yếu trong cross examination?

ADR VIETNAM CHAMBERS LLC
— INDEPENDENT ARBITRATORS & MEDIATORS —

ADR Vietnam Chambers LLC

Add: Level 46, Bitexco Financial Tower, No.2 Hai Trieu Street,
Ben Nghe Ward, District 1, Ho Chi Minh City, Viet Nam

Tel. +(84) 903 807 376

Email: dzung.nguyen@adr.com.vn

Web: www.adr.com.vn